

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о заштити права оплемењивача биљних сорти садржан је у члану 97. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије којим је утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује заштиту свих облика својине и у члану 97. став 1. тачка 9. којим је утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује систем заштите и унапређивања животне средине и заштиту и унапређивање биљног и животињског света.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о заштити права оплемењивача биљних сорти предлаже се због важности регулисања заштите права оплемењивача, као једног од видова заштите интелектуалне својине.

Заштита интелектуалне својине у области нових биљних сорти у свету је опште призната дуги низ година, за шта постоји и одговарајућа законска регулатива.

Стварање нових биљних сорти је дуготрајан процес који захтева велики труд, знање и финансијска улагања. У нову сорту су уграђена научна сазнања из области генетике, оплемењивања биља, молекуларне биологије, биометрике, као и велико искуство и свеукупна интелектуална сазнања ствараоца нове биљне сорте.

Репродукциони материјал новостворене сорте, у великом броју случајева када се једном пусти у промет бива комерцијално умножаван и сорта економски искориштавана од стране других лица, а оплемењивач се лишава могућности зараде и адекватне новчане надокнаде за инвестиције које је имао при стварању те сорте.

Да би се оплемењивачима, односно носиоцима права оплемењивача омогућила економска надокнада за коришћење њихових сорти уведена је заштита биљних сорти, односно заштита права оплемењивача, као један од видова заштите права интелектуалне својине, пошто се стварним правом то није могло постићи. Овде заштита има карактер заштите интелектуалне својине, јер је усмерена на сорту као интелектуалну креацију, а не на репродукциони материјал биљне сорте.

Закон о заштити пољопривредног и шумског биља, који је Скупштина СРЈ усвојила јуна 2000. године („Службени лист СРЈ”, број 28/00 и „Службени гласник РС”, број 101/05-др.закон) има суштинске недостатке у погледу дефинисања права и обавеза носиоца права оплемењивача, као и усклађености са Конвенцијом Међународне уније за заштиту нових биљних сорти (UPOV) из 1991. године.

Из наведених разлога поменути закон до данас није имао примену у пракси и у складу са њим није успостављен систем заштите права оплемењивача.

Једно од предложених решења у нацрту закона је да се у прелазном периоду од 3 године омогући да се поднесу захтеви за заштиту домаћих сорти које су старије од годину дана и у великој мери носе производњу, а чији ствараоци немају никакву економску добит за коришћење тих сорти

Доношењем новог Закона о заштити права оплемењивача биљних сорти, поред заштите права оплемењивача, омогућиће се приступање Републике Србије Међународној унији за заштиту нових биљних сорти (UPOV), једној од организација Уједињених Нација, а испуниће се и један од услова да Република Србија приступи Светској трговинској организацији (СТО) и Европској унији.

Успешна међународна трговина захтева усклађеност правила. Доношењем овог закона и чланством у UPOV-у, уз практичну примену система заштите права оплемењивача, интензивирала би се међудржавна сарадња усмерена ка испитивању нових биљних сорти. Усвајање овог закона и чланство у UPOV-у важно је и због пласмана домаћег семена и садног материјала на инострану тржишта.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Овим законом уређују се услови и поступак за додељивање и заштиту права оплемењивача биљних сорти. Овај закон примењује се на све биљне родове и врсте (члан 1).

Објашњење значења појединих израза употребљених у закону дато је у члану 2, којим је дефинисано шта се сматра сортом, ко је оплемењивач, шта је право оплемењивача, Регистар захтева за заштиту права оплемењивача биљних сорти, Регистар заштићених биљних сорти, Регистар пренесених права оплемењивача и Регистар уговора о лиценци, као и остали изрази који су дефинисани, а у циљу бољег разумевања текста закона.

Чланом 3. дефинисано је да послове заштите права оплемењивача који су одређени овим законом у Републици Србији обавља Министарство надлежно за послове пољопривреде, као и успостављање Стручног савета за заштиту права оплемењивача биљних сорти који треба да прати стања у области заштите права оплемењивача, разматра струча питања и даје стручна мишљења и предлоге код доношења решења у области заштите права оплемењивача биљних сорти.

Чланом 4. регулисано је да се право оплемењивача додељује оплемењивачу сорте, као и да два или више оплемењивача који су заједно створили, открили или развили сорту имају једнако право на заштиту права оплемењивача, односно уколико су два или више оплемењивача, независно један од другог, створили, открили или развили сорту, право оплемењивача припада оплемењивачу који је први поднео захтев.

Чланом 5. предвиђено је да страна лица у погледу заштите права оплемењивача у Републици Србији уживају иста права као и домаћа лица, а да страном лице у поступку заштите права оплемењивача мора да заступа овлашћени заступник који има седиште у Републици Србији.

Чланом 6. предвиђено је да се право оплемењивача може доделити ако је сорта нова, различита, униформна, стабилна и ако испуњава услове за давање имена сорте.

Чл. 7, 8, 9. и 10. регулисано је када се сорта сматра новом, различитом, униформном и стабилном. Овим члановима такође је прописано да министар прописује методе за испитивање различитости, униформности и стабилности сорте.

Чланом 11. предвиђено је да се сорта означава име ном које је њена својствена ознака, као и критеријуми и услови који морају бити испуњени приликом давања имена сорте.

Чланом 12. дефинисано је да је оплемењивач дужан да у захтеву за заштиту права оплемењивача биљних сорти предложи име сорте, и о томе министарство обавештава надлежне органе свих држава чланица УРОВ-а.

Чланом 13. предвиђено је да ће Министарство укинути регистровано име сорте ако је оно у супротности са одредбама члана 11. овог закона, као и на основу одлуке суда о забрани коришћења таквог имена. Министарство обавештава оплемењивача да је име сорте укинуто и позива га да предложи ново име у року од 30 дана од дана пријема обавештења.

Чланом 14. су предвиђени услови и обавезе коришћења имена заштићене сорте, као и коришћење заштитног знака, трговачког назива и сличних ознака.

Поступак за заштиту права оплемењивача покреће се на основу Захтева за заштиту права оплемењивача који оплемењивач, односно његов овлашћени заступник подноси Министарству. Уз захтев, оплемењивач мора да поднесе документацију о стварању сорте, предлог имена сорте, а на захтев Министарства и одговарајуће узорке репродукционог материјала сорте ради испитивања. Материјал сорте потребан за испитивање и приложена документација сматрају се службеном тајном и са њима се поступа као са поверљивим подацима (члан 15).

По пријему захтева, Министарство утврђује да ли је захтев уредан, односно да ли испуњава услове утврђене одредбама овог закона (члан 16).

Захтев за заштиту права оплемењивача за који Министарство утврди да је уредан уписује се у Регистар захтева, који води Министарство. Овим чланом се такође дефинише садржина Регистра захтева. Подаци из Регистра захтева су јавни осим података који се сматрају поверљивим из члана 15. став 3. овог закона (члан 17).

Оплемењивач који је уредно поднео захтев за заштиту права оплемењивача код надлежног органа друге државе чланице УРОВ-а (у даљем тексту: први захтев) има право приоритета на заштиту права оплемењивача у Републици Србији у периоду од 12 месеци од дана подношења првог захтева, с тим што се дан подношења првог захтева не рачуна у овај период (члан 18).

У поступку разматрања захтева за додељивање права оплемењивача Министарство врши испитивање сорте у огледном пољу, лабораторији или друга неопходна испитивања или ове послове поверава Заводу за семенарство или лицу које испуњава услове за вршење тих испитивања или узима у обзир резултате већ обављених испитивања (члан 19).

Заинтересовано лице може, у року од три месеца од дана објављивања предложеног имена сорте које је уписано у Регистар захтева и објављено у службеном гласилу Министарства поднети приговор на предлог имена сорте. Име сорте одобрава министар решењем о додељивању права оплемењивача (члан 20).

Лице које сматра да оплемењивачу не припада право оплемењивача или да сорта није нова, различита, униформна и стабилна може да поднесе приговор Министарству на упис захтева за заштиту права оплемењивача у Регистар захтева, у периоду од објављивања захтева до дана доношења решења о додељивању или

одбијању захтева за заштиту права оплемењивача. Министарство може да обави додатно испитивање сорте да би утврдило наводе из приговора (члан 21).

На основу резултата испитивања и предлога Стручног савета министар доноси решење о додељивању права оплемењивача или одбијању захтева за заштиту права оплемењивача. СОРТУ за коју је донето решење о додељивању права оплемењивача Министарство уписује у Регистар заштићених биљних сорти. Овим чланом је дефинисано које податке Регистар заштићених биљних сорти нарочито садржи. Списак заштићених сорти са осталим подацима објављује се у службеном гласилу Министарства (члан 22).

Право оплемењивача на заштићену сорту траје 25 година, а за кромпир, винову лозу, дрвенасте воћне врсте и остало дрвеће 30 година од дана додељивања права оплемењивача (члан 23).

Чланом 24. предвиђено је да је сваки носилац права оплемењивача дужан да у току трајања периода заштите права оплемењивача Заводу, на захтев Министарства, достави репродукциони материјал сорте.

Репродукциони материјал, убрани материјал и производи добијени директно од убраног материјала заштићене сорте могу да се користе искључиво са овлашћењем носиоца права оплемењивача и под условима које је носилац права оплемењивача одредио. Коришћење репродукционог материјала заштићене сорте укључује активности које се, између осталог, односе на: производњу или репродукцију заштићене сорте, кондиционирање за репродукцију заштићене сорте, понуду заштићене сорте на продају, продају или други вид пласмана заштићене сорте на тржишту, извоз и увоз заштићене сорте, као и складиштење. Ове одредбе се односе и на: сорте које су у основи изведене од заштићене сорте, сорте које се не могу јасно разликовати од заштићене сорте и сорте чија производња захтева поновну употребу заштићене сорте (члан 25).

Чланом 26. предвиђено је да овлашћење носиоца права оплемењивача није потребно за активности које се предузимају за личну употребу и у некомерцијалне сврхе, у експерименталне сврхе, као и у сврху оплемењивања других сорти, изузев ако су у питању у основи изведене сорте у односу на друге такве сорте. Такође, регулисано је и коришћење репродукционог материјала које произвођач добије на сопственом имању, као и обавеза пољопривредних произвођача да плате накнаду за коришћење таквог материјала, с тим што су мали произвођачи изузети од ове обавезе.

Право оплемењивача не обухвата активности које се тичу репродукционог материјала заштићене сорте, убраног материјала укључујући целе биљке и делове биљака и било којег производа добијеног директно од убраног материјала, који је био продат или на други начин стављен у промет од стране или уз овлашћење оплемењивача. Те активности не обухватају даље умножавање те сорте или извоз материјала те сорте у државу која не штити сорте биљног рода или врсте којој та сорта припада, осим ако се материјал не извози у сврху коначне употребе (члан 27).

У периоду од подношења захтева за заштиту права оплемењивача до доношења решења о додељивању права оплемењивача, носиоцу права оплемењивача припада одговарајућа накнада за коришћење сорте, коју је дужно да

плати свако лице које је током тог периода користило сорту без овлашћења носиоца права (члан 28).

Носилац права оплемењивача може своја права у односу на заштићену сорту, у целини или делимично, уговором пренети на друго лице. Уговор о преносу мора бити у писаној форми. На захтев једне од уговорних страна, уговор се уписује у Регистар пренесених права оплемењивача. Уговор који није уписан у Регистар пренесених права оплемењивача нема правно дејство према трећим лицима (члан 29).

Оплемењивач може своја права у односу на заштићену сорту, у целини или делимично уступити другом лицу на основу уговора о лиценци (у даљем тексту: лиценца), који мора бити у писаној форми. На захтев једне од уговорних страна, уговор се уписује у Регистар уговора о лиценци. Уговор који није уписан у Регистар уговора о лиценци нема правно дејство према трећим лицима (члан 30).

Чланом 31. регулисани су услови под којима Министарство може доделити обавезну лиценцу.

Захтев за додељивање обавезне лиценце не може се поднети пре истека рока од четири године од дана подношења захтева за заштиту права оплемењивача, односно три године од дана додељивања права оплемењивача, зависно од тога који од ова два рока касније истиче (члан 32).

Чланом 33. регулисана је обавеза носиоца обавезне лиценце да оплемењивачу плаћа накнаду коју споразумно одреде обе стране, односно у одсуству споразума коју одреди надлежни суд.

Чланом 34. предвиђено је да Министарство може да укине обавезну лиценцу ако се промене услови из члана 31. став 1. овог закона под којима је она додељена или ако лице коме је обавезна лиценца додељена престане да испуњава услове из члана 31. став 4. овог закона.

Чланом 35. предвиђена је обавеза носиоца права оплемењивача да, на захтев Министарства, испоручи лицу коме је дата обавезна лиценца количину репродукционог материјала неопходног за коришћење обавезне лиценце, уз одговарајућу надокнаду.

Право оплемењивача може престати пре истека рока из члана 23. ако оплемењивач у писаном облику изјави да жели прекид права оплемењивача (члан 36).

Чл. 37. и 38. регулисано је оглашавање права оплемењивача ништавим и укидање права оплемењивача.

Трошкове испитивања сорти на огледном пољу и у лабораторији, као и годишње трошкове одржавања права оплемењивача сноси носилац права оплемењивача. Висину трошкова утврђује Влада (члан 39).

Лице које повреди право оплемењивача одговара за штету према општим прописима о накнади штете (члан 40).

Чланом 41. предвиђен је рок за подношење тужбе надлежном суду због повреде права оплемењивача, односно рок по чијем истеку се тужба не може више поднети.

Чланом 42. предвиђено је да оплемењивач може тужбом код надлежног суда тражити да се утврди његово својство оплемењивача и да његово име, односно назив буде назначен у захтеву за заштиту права оплемењивача и одговарајућим

исправама и регистрима, ако је у захтеву за заштиту права оплемењивача или некој другој исправи наведено неко друго лице као оплемењивач.

Чл. 43, 44, 45, 46, 47. и 48. регулисан је надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега.

Чл. 49, 50 и 51. регулисане су казнене одредбе.

Чл. 52, 53, 54, 55, 56 и 57. регулисане су прелазне и завршне одредбе.

Захтеви за заштиту права оплемењивача који су поднети до дана ступања на снагу овог закона, а по којима поступак није окончан, биће окончани у складу са одредбама овог закона (члан 52).

Изузетно од члана 7. овог Закона, сорта се може сматрати новом на дан ступања на снагу овог закона и за њу се може поднети захтев за заштиту права оплемењивача у року од три године од дана ступања на снагу овог закона, ако је таква сорта уписана у одговарајући званичан регистар сорти одобрених за стављање у промет, у складу са законом којим се уређује семенарство, садни материјал, односно признавање сорти, или заштићена у некој другој држави чланици УПОВ-а, односно ако је њу поднет захтев за заштиту права оплемењивача у држави чланици УПОВ-а под условом да се по том захтеву додели оплемењивачко право (члан 53).

Прописи за извршење овог закона донеће се у року од две године од дана ступања на снагу овог закона (члан 54).

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се прописи донети на основу Закона о заштити сорти пољопривредног и шумског биља, ако нису у супротности са овим законом (члан 55).

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити сорти пољопривредног и шумског биља (члан 56).

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана његовог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

У буџету Републике Србије за 2009. годину предвиђена су средства за будуће чланство Републике Србије у УПОВ-у и пројекција за плаћање чланарине на годишњем нивоу у износу од 10.000 швајцарских франака.

Оснивање Завода за семенарство предвиђео је Нацртом закона о семену којим је извршена и процена потребних финансијских средстава за његово оснивање и рад, из ког разлога овим законом није потребно вршити ту процену.

Трошкове испитивања сорти на огледном пољу и у лабораторији и годишње трошкове одржавања права оплемењивача сноси носилац права оплемењивача, а њихову висину утврђује Влада.

Законом је прописан рад посебног стручног тела за заштиту права оплемењивача биљних сорти, у оквиру Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, које заседа у циљу разматрања стручних питања, давања стручних мишљења и предлога и учешћа у реализацији пројектних задатака у области

заштите права оплемењивача сорти. Трошкови рада стручног тела представљају минимални финансијски издатак у смислу издвајања за накнаду члановима за учешће на седницама Стручног савета. Висина накнаде одређује се решењем о именовању чланова стручног тела које доноси министар надлежан за послове пољопривреде. Савет ће отпочети свој рад по доношењу закона.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

1. Који проблем се решава законом?

Оплемењивање биља, односно стварање нових биљних сорти је рад који захтева велико знање и труд, као и значајна улагања у земљиште, специјалну опрему и обуку људи који раде на стварању нових биљних сорти. Ово је дуготрајан процес који траје десет и више година и не доноси увек резултате. Чести су случајеви да нове сорте, које у појединим битним особинама показују значајно побољшање, не заживе, односно не користе се из различитих разлога у производњи. На тај начин не враћају се ни основна улагања за стварање сорте оплемењивачу, што доноси додатан ризик овом послу. Са друге стране, репродукциони материјал сорте, једном стављене у промет, бива лако комерцијално умножаван и сорта економски искоришћена од стране других лица. Оплемењивач је на тај начин лишен могућности да оствари добит на свом улагању.

У нашој земљи до данас је признато више од 1800 домаћих новостворених сорти пољопривредног биља, у чијем стварању је учествовало више од 20 института и селекционих кућа са великим бројем оплемењивача. Од укупног броја домаћих сорти, за 35 година створено је само 130 сорти воћака и винове лозе. Због саме природе тих биљних врста, односно вегетативног умножавања садног материјала веома је тешко спречити неовлашћено умножавање, што је за последицу нестимулативно деловало на оплемењиваче воћака и винове лозе. Из свих тих разлога се нарочито у тој области намеће потреба заштите права оплемењивача.

Овај проблем се може решити увођењем система заштите биљних сорти, односно заштите права оплемењивача, којим се подржава и подстиче активност на стварању нових биљних сорти.

На бившем савезном нивоу 2000. године усвојен је Закон о заштити сорти пољопривредног и шумског биља („Службени лист СРЈ”, број 28/00), који није у сагласности са УПОВ Конвенцијом из 1991. године и који има суштинске недостатке у већини одредби, чиме се онемогућава да наша држава постане чланица УПОВ-а, СТО и ЕУ. Из тог разлога је урађен нацрт новог Закона о заштити права оплемењивача биљних сорти који је усклађен са УПОВ Конвенцијом и којим су исправљене све неправилности и нејасноће старог закона.

С обзиром да закон регулише права оплемењивача, подстиче се инвестирање у оплемењивање и брига о интересима оплемењивача у Србији. Систем заштите права оплемењивача такође омогућава Србији приступ страним новоствореним сортама, што се првенствено односи на врсте које се вегетативно размножавају - воће, винова лоза и украсно биље, а које оплемењивачи-носиоци оплемењивачког права не желе да уведу у производњу у Србији без могућности

заштите својих оплемењивачких права заснованих на закону. Резултат овога је да се пољопривредним произвођачима омогућава приступ великом броју нових заштићених биљних сорти, што доводи до повећања прихода од производње.

2. Који циљеви треба да се постигну доношењем закона?

Циљеви који треба да се постигну доношењем Закона су:

- заштита права оплемењивача биљних сорти,
- подстицање домаћих оплемењивача на стварање нових бољих сорти,
- стварање услова за безбедно пласирање на домаћем тржишту страних заштићених сорти,
- доступност бољих нових домаћих и страних сорти пољопривредном произвођачу у циљу повећања обима и квалитета пољопривредне производње,
- омогућиће се, у ограниченом периоду од три године, подношење захтева за заштиту старих сорти које у доброј мери носе производњу, а чији ствараоци немају никакву економску добит за коришћење тих сорти.

3. Да ли су разматране друге могућности за решавање проблема?

Заштита интелектуалне својине у области нових биљних сорти у свету је опште призната од усвајања Конвенције 1961. године када је основана Међународна организација за заштиту нових биљних сорти - UPOV. Конвенција је ревидирана 1972, 1978. и 1991. године. Конвенција из 1991. ступила је на снагу 1998. године. Нацрт Закона о заштити права оплемењивача биљних сорти је усклађен са овом Конвенцијом.

Доношењем овог закона исправиће се суштински недостаци у старом Закону о заштити сорти пољопривредног и шумског биља из 2000. године. Стари закон има суштинске недостатке у погледу дефинисања права и обавеза носиоца права оплемењивача, који нису били у потпуности усклађени са Конвенцијом из 1991. године.

Такође, регулисање заштите права оплемењивача биљних сорти не може бити уређено Законом о патентима („Службени лист СЦГ”, бр. 32/04 и 35/04 и „Службени гласник РС”, број 115/06) који се примењује у Републици Србији, јер се у њему изричито наводи да сорта није предмет заштите у складу са Законом о патентима, већ је то предвиђено да регулише посебан закон, односно Закон о заштити права оплемењивача биљних сорти.

4. Зашто је доношење закона најбоље решење датог проблема?

Доношење Закона је најбоље решење јер уводи и регулише систем заштите права оплемењивача, као облик интелектуалне својине, што ће се позитивно одразити на целокупну биљну и прерађивачку производњу. Такође, закон ће омогућити заштиту права оплемењивача у складу са међународним нормама што је предуслов за слободну размену репродукционог материјала, као и производа насталих употребом заштићених сорти између Србије и осталих чланица UPOV-а.

5. На кога ће и како утицати решења предложена у закону?

Решења предложена у закону ће се одразити на:

- пољопривредне произвођаче, јер ће се доношењем закона омогућити приступ великом броју заштићених сорти, које су сада недоступне, а које се одликују бољим производно-технолошким својствима, већим приносима, отпорностима на болести и штеточине. Овим би се повећала конкурентост домаћих производа на светском тржишту, као и остварени приходи произвођача, а тиме и бруто национални доходак, уз повећање економичности производње и уз истовремено смањење потреба за земљиштем и другим улагањима;

- оплемењиваче, односно носиоце права оплемењивача за развој нових сорти у Србији, јер регулисање заштите права оплемењивача даје подстрек стварању нових бољих сорти. Интерес државе је да подстиче оплемењиваче на интелектуално стваралаштво у области стварања нових бољих сорти. Такође, потребно је нагласити да за коришћење заштићене сорте у некомерцијалне и научно-истраживачке сврхе, укључујући употребу за оплемењивање нових сорти, није неопходно овлашћење од стране носиоца оплемењивачког права. Уласком наше земље у UPOV омогућава се домаћим оплемењивачима да заштите своја права и у другим државама под истим условима, али и страним оплемењивачима да заштите своја оплемењивачка права у нашој земљи под истим условима;

- државу у целини у смислу регулисања питања заштите интелектуалне својине у свим сферама, што је један од предуслова да би Република Србија приступила Светској трговинској организацији (СТО), UPOV-у и ЕУ. Заштита права оплемењивача у складу са UPOV Конвенцијом је у потпуности у складу и са захтевима Светске трговинске организације.

6. Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима?

Уколико Србија постане члан UPOV-а, имаће обавезу да на годишњем нивоу за чланарину у UPOV издваја 0,2 јединице, односно око 10.000 швајцарских франака (2005. године јединица је имала вредност од 50.000 швајцарских франака).

Реализација овог закона неће изазвати додатне трошкове у буџету Републике Србије јер трошкове спровођења закона, односно поступка заштите права оплемењивача сноси подносилац захтева за заштиту права оплемењивача.

7. Да ли позитивни ефекти закона оправдавају трошкове његове примене?

Позитивни ефекти примене закона се огледају у подстицању стварања нових домаћих биљних сорти и шире употребе страних квалитетних сорти, чиме се доприноси унапређењу биљне производње, што се позитивно одражава и на друштво у целини. Употреба заштићених сорти подразумева примену нових технологија и високих стандарда производње, уз поштовање унапређене

пољопривредне праксе и прописа у производњи. Све ово резултује испуњавањем високих стандарда које намеће тржиште.

8. Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Реализацијом овог закона се не угрожавају постојеће институције, већ се започињањем са радом на заштити права оплемењивача биљних сорти мотивишу пољопривредни произвођачи за рад у тржишним условима и укључује већи број субјеката у области биљне производње, због повољних услова које ствара закон.

Законом се стимулише повећање тржишне конкурентности због појаве нових привредних субјеката. Омогућиће се већи прилив страних и домаћих сорти на тржишту што ће произвођачима пружити могућност да изаберу најбоље сорте којима ће парирати квалитетом производа на светском тржишту. Произвођачи репродукционог материјала ће имати могућност да своје понуде учине квалитетнијим и да омогуће произвођачима производних усева и засада да у нашој земљи купе репродукциони материјал који су до сада морали набављати у иностранству. Овај закон ће подстаћи произвођаче садног материјала да производе базни и сертификовани садни материјал, што ће омогућити подизање производних засада бољег фитосанитарног стања. Нови сортимент, такође, подразумева употребу модерних технологија производње у складу са одрживим развојем пољопривреде.

9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

У изради овог закона учествовала је радна група коју су сачињавали представници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, уважени домаћи стручњаци који се баве оплемењивањем и представници организација које се баве испитивањем сорти.

У Привредној комори је 7. априла 2008. године одржана јавна расправа о закону, на којој су учествовали представници домаћих оплемењивачких организација, заступници иностраних компанија, произвођачи и представници регионалних стручних служби.

Сугестије на Нацрт закона је упутило и Међународно удружење оплемењивача воћа и украсног биља са вегетативним размножавањем (СIОPОRА).

Нацрт закона је урађен у складу са UPOV Конвенцијом из 1991. године и законодавством Европске уније.

10. Које ће мере током примене закона бити предузете да би се остварили циљеви доношења акта?

Током примене овог закона спроводиће се мере које су прописане овим законом и подзаконским прописима, уз успостављање и унапређење институционалне и административно-правне процедуре за ефикасно обављање заштите оплемењивачког права.

Омогућиће се и обука и усавршавање запослених у области заштите права оплемењивача у свим сегментима од надлежног органа до огледних поља и лабораторија. Створиће се и услови за остваривање међународне сарадње и размену резултата испитивања са организацијама и институцијама у другим државама чланицама UPOV-а које обављају послове заштите права оплемењивача биљних сорти.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ НАЦРТА ПРОПИСА СА
ACQUIS COMMUNAUTAIRE-ОМ

1. Орган или организација државне управе – обрађивач Нацрта закона:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

2. Назив Нацрта закона:

Нацрт Закона о заштити права оплемењивача биљних сорти

3. Усклађеност Нацрта закона са *acquis communautaire*-ом:

Нацрт Закона је усклађен са Конвенцијом Међународне уније за заштиту нових биљних сорти (UPOV) из 1991.године, организације Уједињених Нација у саставу Светске организације за интелектуалну својину (WIPO) са седиштем у Женеви.

Све државе Европске Уније, као и сама Европска Унија су чланице UPOV-а и своје законе су пре приступања UPOV-у ускладиле са Конвенцијом UPOV-а.

4. Регулативе Европске Уније са којима је нацрт Закона усаглашаван:

- 1) L227/101/09/1994 Council Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994 on Community plant variety rights

Амандмани:

L258/3	28.10.1995	Council Regulation (EC) No 2506/95 of 25 October 1995
L122/36	16.05.2003	Council Regulation (EC) No 807/2003 of 14 April 2003
L245/28	29.09.2003	Council Regulation (EC) No 1650/2003 of 18 June 2003
L162/38	30.04.2004	Council Regulation (EC) No 873/2004 of 29 April 2004
L8/2	08.11.2008	Council Regulation (EC) No 15/2008 of 20 December 2007
- 2) L435/10 24/12/1996 Council Regulation (EC) No 2470/96 of 17 December 1996 providing for an extension of the terms of a Community plant variety right in respect of potatoes
 - 3) L121/31 01/06/1995 Commission Regulation (EC) No 1238/95 of 31 May 1995 establishing implementing rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards the fees payable to the Community Plant Variety Office

Амандмани:

- L37/19 12.02.2000 Commission Regulation (EC) No 329/2000 of 11 February 2000
L82/13 29.03.2003 Commission Regulation (EC) No 569/2003 of 28 March 2003
L189/26 21.07.2005 Commission Regulation (EC) No 1177/2005 of 20 July 2005
L328/33 15.12.2005 Commission Regulation (EC) No 2039/2005 of 14 December 2005

- 4) L121/37 01/06/1995 Commission Regulation (EC) No 1239/95 of 31 May 1995 establishing implementing rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards proceedings before the Community Plant Variety Office

Амандмани:

- L62/3 13.03.1996 Commission Regulation (EC) No 448/96 of 12 March 1996
L331/14 07.12.2002 Commission Regulation (EC) No 2181/2002 of 6 December 2002
L170/7 01.07.2005 Commission Regulation (EC) No 1002/2005 of 30 June 2005
L110/3 22.04.2008 Commission Regulation (EC) No 355/2008 of 21 April 2008

- 5) L173/14 25/07/1995 Commission Regulation (EC) No 1768/95 of 24 July 1995 implementing rules on the agricultural exemption provided for in Article 14 (3) of Council Regulation (EC) No 2100/94 on Community plant variety rights

Амандмани:

- L328/6 04.12.1998 Commission Regulation (EC) No 2605/98 of 3 December 1998

МИНИСТАР

др Саша Драгин